

ՔԱՂՈՒԱԾՔՆԵՐ ՊՕԼՍԻ ԹԵՐԹԵՐԻՑ

—Կիլիկիայի Տարսոն քաղաքի Սէն-Պօլ կօլէժը Մր. Քրիսթի անուն անխոնջ ամերիկացի միասիօնարէն անձնութեամբ հիմնուած է Տարսոնի մէջ Ս. Պօղոսի Կօլէժը, որ դեր մը ունեցաւ Կիլիկիոյ ուսումնական արօտ միջավայրին մէջ և իր աստիճանական վերելակութեամբը այսօր գրեթէ հայ հաստատութեան մը հանգամանքը զրաւած է, պարունակելով իր ծոցին մէջ աւելի քան 200 ուսանողներ, որոնցմէ 135 հատը գիշերօթիկ և մնացեալը ցերեկեայ ու ձիավարժ. $\frac{3}{4}$ մասը մեր ուշիմ պատանիները կը կազմեն այդ աչքառու թիւին: Պատիւը մեծ է մեզ արձանագրել աստանօր թէ՛ վարժարանին տնօրէնութիւնը երբէք չ'ուզեր արդելք ըլլալ ուսանողներու տոհմային կրթութեան, և առ այս ապացոյց է անշուշտ հայ լեզուին տրուած բացառիկ կարևորութիւնը: Գրիգոր Գալստեան և Հայկ Տապանեան էֆէնդիները հայ լեզուի և դպրութեան համար պաշտօնի կոչուած են:

Մր. Քրիսթի, իբրև ազդեցիկ մարդ, կրցած է իր վարժարանին պիւտճէն ապահովել այն տեսակ մշտական և պատահական բարերարներու նիւթական աջակցութեամբը, որոնցմէ անթիւ զաւակներ ունենալու բախտը Մ. Նահանգաց վերապահուած է դարձեալ: Սոյն հաստատութեան այսօրուան անձեռնմխելի պահեստի գումարը կը բարձրանայ մինչև 22,000 անգլ. ոսկիի, տարեկան ծախքերուն պիւտճէն ըլլալով մօտաւորապէս 1,600—1,800 օսմ. ոսկի:

Կօլէժը ունի 11—12 մշտական դասատուներ: Մր. Քրիսթի, հիմնադիր-տնօրէն, փիլիսոփայութեան դասերը կ'աւանդէ, Միս Պըրուէրը մաթեմատիկ և անգլ. գրականութիւն: Պարտ է աստ յիշատակել սոյն անխոնջ օրիորդին այն բացառիկ ջանքերը, որով կարևոր բաժին մը կ'ունենայ միշտ նպաստի գործին

մէջ ես, ըլլալով ամերիկեան նախագատաւորին քոյրը և ձայն ու հեղինակութիւն ունեցող օրիորդ մը Մ. Նահանգաց մէջ: Մը. Իւմէր ֆրանսերէն դասեր կ'աւանդէ, Տը. Թումայեան՝ բրնական գիտութիւններ, վեր. Ս. Մելքոնեան՝ անգլ. լեզու, Ս. էֆ. Քիւրէշեան՝ օսմ. և ընդհ. պատմ.: Ա. էֆ. Սընըզեան, Գ. էֆ. Գալստեան, Հայկ էֆ. Տապանեան՝ հայերէն, Թէվաթարիտէա՝ յունարէն, Մը. Ժորժ՝ նուագախմբի վարիչ և կօմպօզիտօր: Վարժարանին շրջանն է 10 տարի, և ընթացաւարտները կրնան դիւրաւ ընդունուիլ ամերիկեան վարժարանաց մէջ:

— Ժամանակին ծանուցուեցաւ թէ Ս. Հայրապետը, ընդունելով Հոռմէական եկեղեցիէն բաժնուելով ուրոյն եկեղեցի կազմող կարգ մը լեհացիներու դիմումը, արտօներ է Ամերիկայի Առաջնորդ Սարաճեան եպիսկոպոսը որ անոնց ներկայացուցած քահանայացուները ձեռնադրէ, և միանգամայն փափագած էր ունենալ այդ լեհացիներու դաւանութեան մասին կարևոր տեղեկութիւններ: Լեհացիները իբր մէկ ամիս առաջ ժողով գումարելով, որոշեց եւ պատասխանել Ս. Հայրապետին պահանջներուն, և իրանց գումարման մէջ արուած որոշումը հանրագրութեամբ զրկած են Սարաճեան եպիսկոպոսի Այդ հանրագրութիւնը ստորագրած են լեհացի բոլոր եկեղեցականները և ժողովին ղիւանը, և զայն ամերիկեան կառավարութեան հաստատել տուած են: Այդ հանրագրութեամբ կը խոստանան. Ա. Քաշի որ ձեռնադրութիւն պիտի առնեն Ն. Ս. Օծութենէն, և անոր անունը յիշել իրենց եկեղեցիներուն մէջ՝ իբր հոգևոր պետ իրենց եկեղեցւոյ: Բ. Ասկէ վերջը եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնները միշտ Ս. Էջմիածին, Կաթողիկոսներուն կատարել տալ: Գ. Իրենց եկեղեցական առանձին կազմակերպութիւնը պահելով հանդերձ, կրօնական խնդիրներու մէջ Կաթողիկոսներու իրաւասութեան ներքեւ մնալ: Սարաճեան եպիսկոպոս այդ զիրը արդէն զրկած է էջմիածին: